

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (30 Puan)	2. SORU (20 Puan)	3. SORU (20 Puan)	4. SORU (15 Puan)	5. SORU (15Puan)	ALDIĞI PUAN
.....

- 1) Aşağıdaki harita üzerinde Anadolu ve Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerler, Lidyalılar, Asurlular, Babilliler, Hititler ve İyonyalıların kuruldukları bölgeler verilmiştir.

Bu medeniyetlerin isimlerini uygun bir şekilde kutulara yazınız.

2)

Sümerler, zigguratların son katlarını rasathane (gözlemevi) olarak kullanmışlardır.

Buna göre Sümerlerde hangi bilim gelişmiştir? Yazınız.

Astronomi / Gök bilimi

Lidyalılar, Efes'ten Mezopotamya'ya kadar uzanan ticaret yolunu aktif olarak kullanmışlardır.

Lidyalıların ticaret amacı ile kullandığı bu yolun adı nedir? Yazınız.

Kral Yolu

3)

T.C. İçişleri Bakanı: “Hukuk, insan hakları bizim vazgeçilmezimiz.”

“... T.C. İçişleri Bakanı, katıldığı bir toplantıda demokrasi ve hukuk anlayışımızla ilgili çeşitli açıklamalarda bulundu. Bakan ‘Demokratik devletlerde milletten daha güçlü bir irade yoktur. Biz hukuk devletiyiz, bu sebeple ülkemizde hukukun üstünlüğü vardır. Herkes eşittir ve hukukun aldığı kararlara uymak zorundadır. Temel insan hakları ile özgürlükler anayasa ve kanunlarımızca koruma altına alınmıştır. Bakanlığımız bu anlayışla çalışmaktadır.’ dedi...”

Verilen metin, demokrasinin temel niteliklerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

- Bakanın ifadelerinde, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğu ve herkesin hukukun aldığı kararlara uymak zorunda olduğu vurgulanmıştır. Bu, demokrasinin temel ilkelerinden olan hukukun üstünlüğü ilkesi ile ilişkilidir.
- Bakan, herkesin eşit olduğunu ve temel hak ve özgürlüklerin anayasa ile güvence altına alındığını belirtmiştir. Bu, demokrasinin temel ilkelerinden olan eşitlik ilkesi ile ilişkilidir.
- Temel insan haklarının korunması gerektiği ve anayasal güvence altında olduğu vurgulanmıştır. Bu, demokrasinin temel ilkelerinden olan insan haklarına saygı ilkesi ile ilişkilidir.
- Bakan, demokratik devletlerde milletten daha güçlü bir irade olmadığını belirtmiştir. Bu, demokrasinin temel ilkelerinden olan millet egemenliği ilkesi ile ilişkilidir.

4)

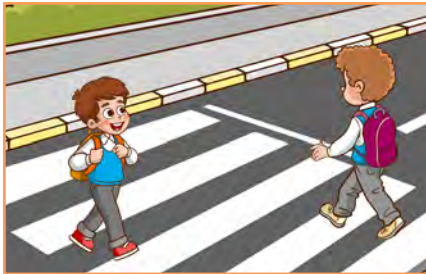
Verilen görsel demokrasinin hangi ilkeleri ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.

- Oy kullanılması millî egemenlik ile ilişkilendirilir.
- Erkekler gibi kadınların da oy kullanabilmesi eşitlik ilkesi ile ilişkilendirilebilir.
- Seçimlerde halk oyunu kullanmış ve katılım sağlamıştır. Bu yüzden katılımçılık ilkesi ile ilişkilendirilebilir.

5) Verilen görsellerin etkin vatandaşların hangi özelliği ile ilgili olduğunu görselin altına yazınız.

Çevre bilincine sahiptir.

Trafik kurallarına uyar.

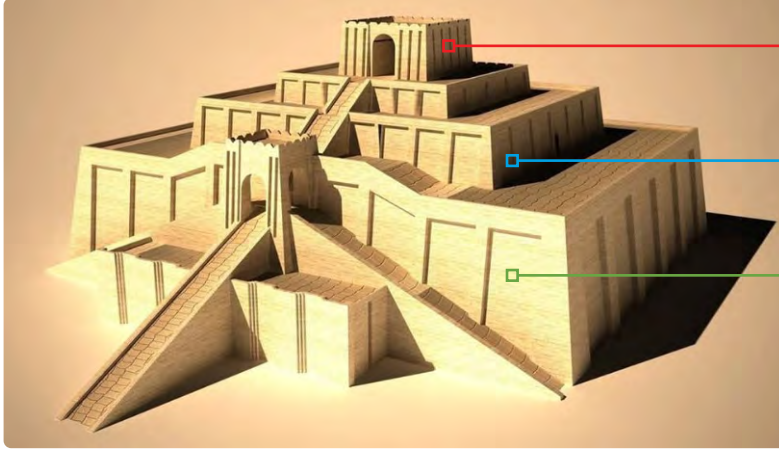
Demokratik değerlere saygılıdır
ve seçimlere katılır.

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (15 Puan)	2. SORU (15 Puan)	3. SORU (30 Puan)	4. SORU (15 Puan)	5. SORU (10 Puan)	6. SORU (15 Puan)	ALDIĞI PUAN
.....

1) Sümerler, tapınak olarak yaptıkları zigguratları çok amaçlı olarak kullanmışlardır.

Zigguratların gösterilen bölümlerinin hangi amaçla kullanıldığını yazınız.

Üst Katlar

Gözlem evi

Orta Katlar

Eğitim ve ibadet

Alt Katlar

Depo

2)

ARI GAZETESİ

14 Mayıs seçimlerine göre TBMM’de 7 siyasi parti yer aldı.

“... Yüksek Seçim Kurulunun açıkladığı sonuçlara göre TBMM’de yer alacak 600 milletvekili, 53 milyon 993 bin 683 kişinin verdiği oylarla belirlendi. Açıklanan sonuçlara göre TBMM’de 7 siyasi parti, ülke yönetimine katılmaya hak kazandı. Siyasi partilerin milletvekili sayısındaki dağılım ise şöyle gerçekleşti:...”

Verilen metin demokrasinin temel niteliklerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

- Metinde belirtilen seçim süreci, halkın oy kullanarak temsilcilerini seçtiğini göstermektedir. Bu, egemenliğin millete ait olduğu anlayışıyla ilgilidir.
- Birden fazla siyasi partinin mecliste yer alması demokrasinin çoğulculuk ilkesi ile ilişkilidir.
- Vatandaşların oy kullanarak yönetime katılması katılımcılık ilkesi ile ilişkilidir.

3) Demokrasi ve cumhuriyet kavramları arasındaki farkları yazınız.

Demokrasi	Cumhuriyet
<ul style="list-style-type: none">• Halkın çoğunluğu öne çıkar.• Egemenlik tamamen halktadır.• Cumhuriyet olmadan da uygulanır.• Bir yaşam biçimidir.• Hayatın her alanında uygulanabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Temsilciler ve başkanlar öne çıkar.• Egemenlik yasalarla sınırlanır.• Demokrasiye ihtiyaç duyar.• Devlet yönetim biçimidir.• Uygulanması için devlet gereklidir.

4) Topluma ve devlete karşı sorumluluklarını bilen ve sorumlulukları ölçüsünde haklarını arayan kişiye etkin vatandaş denir.

Buna göre etkin vatandaşlarda bulunması gereken özelliklerden beş tanesini yazınız.

- Sorumluluklarını bilir ve sorumluluklarını yerine getirir.
- Demokratik değerlere saygılıdır ve seçimlere katılır.
- Vergisini öder, trafik kurallarına uyar ve çevreye duyarlı davranır.
- Bireysel ve toplumsal farklılıklara saygı duyar.
- Toplumsal meselelere duyarlıdır ve katılımcı bir tavır takınır.

5)

SOSYALBİLGİLER.BİZ GAZETESİ

Haksızlığa uğrayan vatandaş hukuk mücadelesini kazandı.

“... İbrahim Bey, pek çok tüketicinin karşılaştığı ancak peşine düşmediği haksızlıklara karşı verdiği mücadelesiyle tanınıyor. Bilinçli ve etkin bir vatandaş olan İbrahim Bey, Tüketici Hakem Heyeti'ne yaptığı başvuruların birçoğundan olumlu netice aldı. Hatalı ürün gönderildiği hâlde haksız yere alınan binlerce lirasının iade edilmesini sağladı.

Verilen metinden etkin vatandaşın hangi özelliğine ulaşılabilir? Yazınız.

İbrahim Bey etkin vatandaşlarda olması gereken “haklarını bilen, haksızlıklarla mücadele eden ve haklarını yasalar çerçevesinde arayan kişi” özelliğine sahiptir.

6) Verilen görsellerin temel hak ve özgürlüklerden hangisi ile ilgili olduğunu görselin altına yazınız.

Eğitim hakkı

Sağlık hakkı

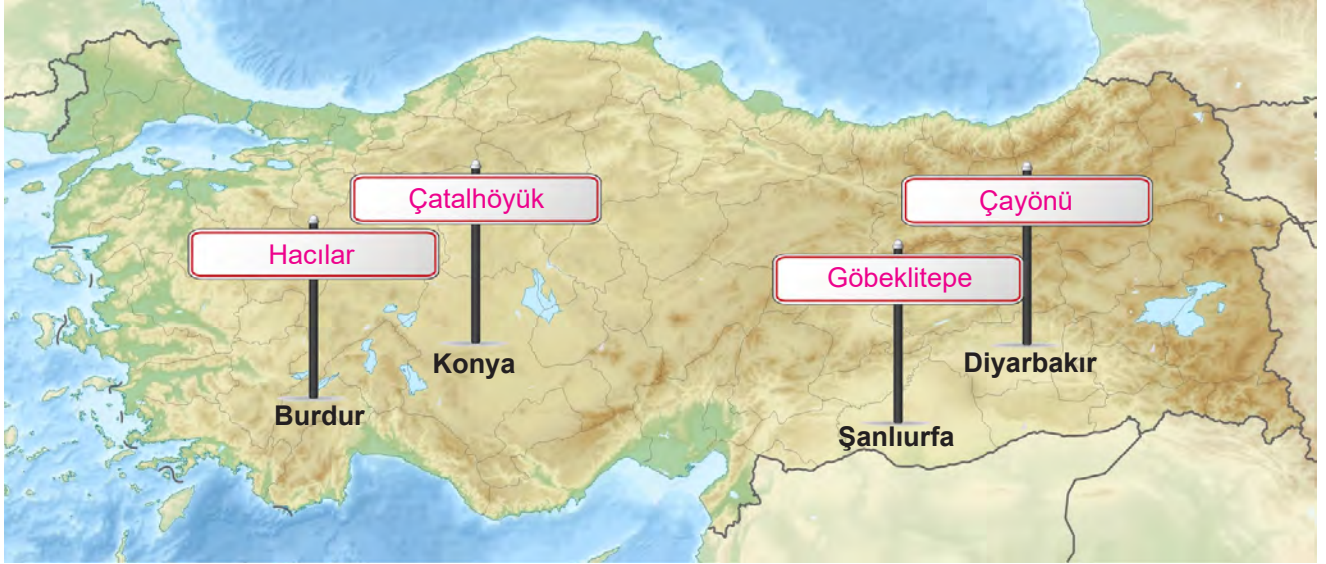

Seyahat etme hakkı

Adı-Soyadı: Okul No:

1. SORU (10 Puan)	2. SORU (10 Puan)	3. SORU (10 Puan)	4. SORU (10 Puan)	5. SORU (10 Puan)	6. SORU (10 Puan)	7. SORU (10 Puan)	8. SORU (10 Puan)	9. SORU (10 Puan)	10. SORU (10 Puan)	ALDIĞI PUAN
.....

- 1) Aşağıdaki harita üzerinde gösterilen illerimizde yer alan Anadolu'daki ilk yerleşim yerlerinin isimlerini levhalara yazınız.

- 2) Çatalhöyük'te hayatını kaybeden insanlar eşyaları ile birlikte evin içine gömülürdü.

Bu durum neyin göstergesi olabilir? Yazınız.

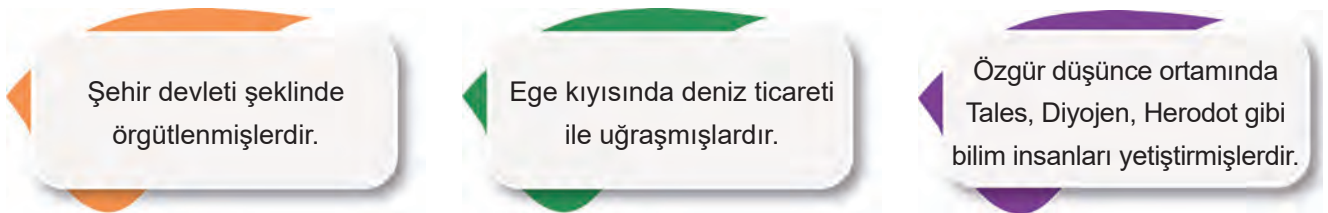
Ahret inancına sahip olduklarının / Ölümünden sonraki hayata inandıklarının

- 3) Sümerler, altmışlık sayı sistemini bulup kullanmışlardır. Bu dönemden günümüze kalan tabletlerde tarihteki ilk çarpım işlemlerine rastlanmıştır. Üçgenin ve dikdörtgenin alanları, küpün hacmi ve bir çemberin 360 derece olduğu ilk kez Sümerler tarafından hesaplanmıştır.

Buna göre Sümerlerde hangi bilim dalları gelişmiştir? Yazınız.

Matematik, geometri

4)

Bu özellikler hangi medeniyete aittir? Yazınız.

İyonyalılar

- 5) Demokrasi ile yönetilen ülkelerde insanlara dini, inancı, maddi gücü, cinsiyeti ve ırkı ne olursa olsun yasalar önünde ayrımcılık yapılmaz.

Bu durum demokrasinin hangi ilkesi ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.

Demokrasinin eşitlik ilkesi ile ilgilidir.

- 6) Evde ve okulda demokratik olan davranışlara birer tane örnek yazınız.

Evde Demokrasi Örneği

Tatil planı, akşam yemeği menüsü veya hafta sonu etkinlikleri gibi konularda aile üyelerinin fikirlerini alıp çoğunluğun kararına göre hareket etmek.

Okulda Demokrasi Örneği

Sınıftaki istekli öğrencilerin sınıf başkanlığına adaylığını koyması ve sınıftaki tüm öğrencilerin oy kullanarak en yüksek oy alan adayın başkan olması.

- 7) Tutum ve davranışlarınızdan etkin vatandaş olduğunuzu kanıtlayabilecek örnek bir olay yazınız.

Etkin vatandaş çevre ve ülkesine karşı kendisini sorumlu kabul eder. Ben de çevreye karşı sorumlu biriyim. Elimde küçük bir çöp olsa bile bunu yere atmam. Çöp kutusu bulunca çöp kutusuna atarım.

- 8) “İlinizde hızla yayılan bir salgın hastalık nedeniyle yetkililer karantina ilan etti. Ancak ailenizin bazı üyeleri bu karantina kurallarına uymakta kararsızlık yaşıyor.”

Etkin bir vatandaş olarak ne yapardınız? Yazınız.

Aile üyelerimin endişelerini dinleyip, onları sakinleştirir ve karantina sürecinin toplumsal sağlığı koruma amacı taşıdığını söyledim. Salgının yayılma şekli, potansiyel tehlikeleri ve karantinanın sağladığı koruma hakkında güvenilir kaynaklardan bilgi sunarak karantinanın ne kadar önemli olduğunu anlattım.

- 9) Temel insan hak ve sorumluluklarının devlet tarafından anayasa ile koruma altına alınmadığı toplumlarda ne gibi sorunlar yaşanabileceğini yazınız.

Haklılar güçlü değil, güçlüler haklı olacağı için bireylerin güvenliği ve özgürlüğü büyük ölçüde tehlikeye girer. Hukuk güvenliğinin yokluğu, keyfi yönetimlerin ve baskıların artmasına, eşitsizlik ve ayrımcılığın yaygınlaşmasına neden olur.

- 10) “Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla açıklama ve yayma hakkına sahiptir.”

Bu hakka ait sorumluluklara örnek yazınız.

İfade özgürlüğü, başkalarının itibarını zedeleyecek, onurunu kıracak veya hakaret içeren ifadeleri kullanma hakkı vermez. Bu yüzden arkadaşlarımıza lakap takmamalı, onların fiziksel özellikleri ile alay etmemeliyiz.